

DOKTORAND: Frauke Rohden
GRAD: Philosophiae doctor
FAKULTET: Det samfunnsvitenskapelige fakultet
INSTITUTT: Senter for teknologi, innovasjon og kultur
FAGOMRÅDE: Science and Technology Studies (STS)
VEILEDERE: Magnus Gulbrandsen
Susanne Bauer
DISPUTASDATO: 6 februar, 2024

AVHANDLINGENS *Exploring online conversations around science*
TITTEL: *– data practices of informal online knowing spaces*

Snakk om vitenskap på nettet

Interaksjoner på nettet, som kommentarer, likes og klikk, kan virke ubetydelige. Men til sammen former de måten vi snakker om vitenskap på. Små variasjoner i hvordan brukere engasjerer seg i vitenskap på nettet kan føre til ulike oppfatninger av vitenskapelig kunnskap.

I tider med globale kriser som klimaendringene eller koronapandemien forventer mange at vitenskap og forskningskommunikasjon skal spille en avgjørende rolle for å finne svar og løsninger. Men når folk finner informasjon på sosiale medier, møter de ikke direkte journalister og tradisjonelle nyhetsredaksjoner. I stedet har rollen med å velge ut og presentere vitenskapelig informasjon blitt overtatt av en kombinasjon av mennesker og algoritmer.

Noen forskere er optimistiske med tanke på at sosiale medier åpner for mer direkte kontakt mellom eksperter og allmennheten, mens andre er bekymret for utdatert, ubekreftet eller feilaktig informasjon. Men nettstedene som er undersøkt i denne avhandlingen, befinner seg midt imellom: Når folk uten vitenskapelig bakgrunn snakker om klimavitenskap eller covid-19, skaper de sine egne samfunn med lokale kulturer, regler og avtaler.

Den samme vitenskapelige informasjonen kan for eksempel bli delt i politisk øyemed av klimaaktivister, lenket til i underholdningsøyemed eller for å tilfredsstille den enkeltes nysgjerrighet, eller bli utestengt av moderatorer andre steder på samme plattform. Å forstå disse forskjellene mellom nettsamfunnene er viktig for brukere, plattformadministratorer og profesjonelle vitenskapsformidlere. For plattformadministratorer kan det å ta hensyn til moderatorer i lokalsamfunnene være et viktig supplement til storskala algoritmisk innholdsmoderering. Profesjonelle vitenskapsformidlere kan finne relevante målgrupper og medieformater ved å studere det enkelte nettsamfunnets normer. Og til slutt kan bevissthet om hvor informasjon har reist fra eller til, hjelpe oss alle til å ta bedre beslutninger om hva vi skal legge ut, like, kommentere, ignorere eller dele på nettet.